

Tárgy: ügyvédi mulasztás (ügygondnok)

**Budapesti Regionális Fegyelmi Bizottság
Fegyelmi Tanácsa**

Ügyszám: **2022. F. 159/8.**

A Budapesti Regionális Fegyelmi Bizottság Fegyelmi Tanácsa [...] budapesti ügyvéd ellen folyamatban lévő fegyelmi eljárásban **2022. június 29. napján** tárgyalás tartása nélkül meghozta az alábbi

f e g y e l m i h a t á r o z a t o t :

A fegyelmi tanács megállapítja, hogy [...] eljárás alá vont ügyvéd nem követett el fegyelmi vétséget, ezért a fegyelmi eljárást **megszünteti.**

Az eljárás során felmerült költséget a Budapesti Ügyvédi Kamara viseli.

I n d o k o l á s :

A bejelentés és az előzetes vizsgálat:

A bejelentő az eljárás alá vont ügyvéd ügygondnoki feladatok nem megfelelő ellátását kifogásolta.

A bejelentés alapján sor került az előzetes vizsgálati eljárás elrendelésére, melyben megtörtént az eljárás alá vont ügyvéd felhívása 8 napon belüli észrevételeinek megtételére és iratainak megküldésére. Az eljárás alá vont ügyvéd a felhívásra nyilatkozatot tett, iratokat nem csatolt.

A fegyelmi biztos fegyelmi eljárást kezdeményező határozatot hozott.

A fegyelmi biztos határozatában kifejtett álláspontja szerint a bejelentés megalapozott az alábbiak szerint:

A rendelkezésre álló adatok alapján alapos gyanú merült fel arra, hogy az eljárás alá vont ügyvéd azzal a magatartásával, hogy nem nyújtott be fellebbezést a nyomozó hatóság határozatával szemben, megsértette az Üttv. 1. § (1) és (3) bekezdésében, a 39. § (3) bekezdésében, az ÜESZ 2.1., 2.4. pontjában írtakat, amellyel az Üttv. 107. § a) pontjában meghatározott 1 rendbeli szándékos fegyelmi vétséget követett el.

A Fegyelmi Tanács elnöke az ügy tárgyaláson kívüli elbírálását kezdeményezte.

A fegyelmi biztos beadványában egyetértett azzal, hogy az ügyet a Fegyelmi Tanács tárgyaláson kívül bírálja el, továbbá fenntartotta korábbi álláspontját és pénzbírság fegyelmi büntetés kiszabását indítványozta az eljárás alá vont ügyvéddel szemben.

Az eljárás alá vont ügyvéd beadványában továbbra sem ismerte el a felelősségét az ügyben és az eljárás megszüntetését kérte.

A tényállás:

Az eljárás alá vont ügyvédet a nyomozó hatóság az előtte folyamatban lévő ügyben ügygondnokként rendelte ki kk. [...] sértett képviselőének ellátására.

A büntető ügy a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény 208. § (1) bekezdésébe ütköző és az (1) bekezdés szerint minősülő kiskorú veszélyeztetése büntettének megalapozott gyanúja miatt a bejelentő, a sértett édesapja feljelentése alapján indult a sértett édesanyja ellen.

A feljelentés alapja az volt, hogy 2020. január 20. és január 21. napokon az esti órákban a [...] szám alatti lakás gyerekszobájában az akkor 5 éves sértettet altatta az édesanyja, amely közben pusztit adott a gyermeke meztelen fenekére, majd a gyermek is megpusztította édesanyját. A fentieket a gyermek szobájában elhelyezett kamera rögzítette, amelyet a bejelentő visszanézett. Hivatkozott továbbá arra is, hogy gyermekük fejlesztését (TSMT tornáztatását) is elhanyagolja az anya, amely cselekményekkel veszélyezteti gyermeküket.

A sértettel kapcsolatos szülői felügyeleti jogokat teljes körűen az édesanyja gyakorolja a bíróság egyezséget jóváhagyó jogerős végzése alapján. A bejelentő a bíróságon gyermekelhelyezés megváltoztatása iránt keresetet nyújtott be, hivatkozva a feljelentésben is elmondott, a sértett édesanyja általi veszélyeztetésre.

A nyomozó hatóság az ügyben klinikai szakpszichológust, igazságügyi szakértőt rendelt ki szakvélemény készítés céljából. A kirendelt szakértő megvizsgálta a kk. gyermeket, majd szakvéleményében – egyéb súlyos megállapítások mellett – arra a következtetésre jutott, hogy a „gyermek súlyos lelkiállapota krimenre való veszélyeztetettséget igazolt. A tesztekben feltárt trauma az anyához köthető.” ... „A vizsgálat alapján a gyermek nagyon rossz lelkiállapotban van, személyiségében talált kóros elváltozások összefüggésbe hozhatók egy kiegyensúlyozatlan anyagyerék kapcsolattal, valamint szexuális traumával, amely az anyához köthető.”.

Megállapítást nyert a nyomozás során a Pedagógiai Szakszolgálat szakvéleménye által, hogy az anya a kk. gyermeket az előírt fejlesztésekre elvitte, az előírt mozgásformákat otthon elvégezte gyermekével. A kiskorú szexuális trauma jeleit az óvodapedagógusok, a családsegítő szolgálat munkatársai sem észlelték sohasem.

A nyomozó hatóság határozatával az eljárást – mivel a rendelkezésre álló adatok, illetve bizonyítási eszközök alapján nem volt bűncselekmény elkövetése megállapítható – megszüntette.

A megszüntető határozattal szemben a bejelentő nyújtott be jogi képviselője útján panaszt. Az ügyészség határozatával a bejelentő panaszát elutasította, mivel az adott büntetőeljárásban a törvényes képviselő jogállása az eljárás alá vont ügyvédet, mint ügygondnokot illette meg.

Az eljárás alá vont ügyvéd a megszüntető határozattal szemben nem nyújtott be panaszt.

Az eljárás alá vont ügyvéd védekezése:

Az eljárás alá vont ügyvéd a vizsgálati szakban érkezett beadványában úgy nyilatkozott, hogy panaszt valóban nem nyújtott be, mivel jogi álláspontja az volt, hogy a panasz benyújtása indokolatlan.

Álláspontja szerint nem követett el fegyelmi vétséget, mivel a Büntetőeljárásról szóló törvény az eljárás megszüntetése esetén a panasz előterjesztését lehetőségként engedi meg, azaz sértetti ügygondnokként nem volt kötelessége, hogy a határozat ellen panasszal éljen. Előadta, hogy a hivatkozott szakértői vélemény álláspontja szerint sem támasztotta alá a kk. gyermekkel szembeni szexuális cselekmény elkövetését. Megjegyezte, hogy a bejelentő jogi képviselője sem hivatkozott panaszában ezen szakvéleményre. Kérte az eljárás megszüntetését.

Az eljárás alá vont ügyvéd a fegyelmi szakban érkezett beadványában továbbra is tagadta fegyelmi felelősségét, továbbá kijelentette, hogy feladatát lelkiismeretesen, a kiskorú érdekeit szem előtt tartva látta el. A tárgyi eljárásban személyes véleménye az volt, hogy a kiskorú szülei között elmérgesedett viszony miatt kialakult jogvitában kívánja a feljelentő fél a gyermeket eszközül felhasználni.

A nyomozás során beszerzett iratok alapján az a meggyőződés alakult ki benne, hogy a feljelentésben foglaltak nem felelnek meg a valóságnak, a gyermek érdekeivel pedig teljes mértékben ellentétes lenne az eljárás további elhúzódása. Megjegyzi, hogy az eljárást szakértő szakmai előélete ismert a családjogi ügyekben eljáró kollegák körében, ezért kizárólag ezen szakvélemény alapján, további ezt alátámasztó bizonyítékok híján nem látta megalapozottnak a feljelentésben foglaltakat.

Álláspontja szerint ügygondnokként nem a határozatok elleni automatikus panasztétel a feladata, hanem az, hogy csak akkor vegye igénybe az esetleges jogorvoslatot, ha meggyőződése szerint az a kiskorú érdekében áll. Véleménye szerint neki nem kell megfelelnie a feljelentő apa érdekeinek, ügygondnokként ezzel foglalkoznia nem kell és káros is lenne, ha a Kamara arra az álláspontra helyezkedne, hogy az ügygondnokoktól a gépies panasztételt várná el.

A fegyelmi biztos végindítványa:

A fegyelmi biztos végindítványában fenntartotta az elrendelő határozatban megállapított tényállást. Álláspontja szerint az eljárás alá vont ügyvéd vétett azon alapvetőnek nevezhető ügyvédi hivatási szabály ellen, miszerint minden esetben az ügyfél érdekeinek elsődlegessége alapján köteles eljárni. Jelen esetben az eljárás alá vont ügyvéd által ügygondnokolt kiskorú – a gyanú szerint – szexuális abúzus áldozata lett, melyre vonatkozóan igazságügyi pszichológus szakértői véleménye is rendelkezésre állt. A megszüntető határozat erről a szakvéleményről említést sem tesz. Indokolásában nem fejté ki, hogy milyen okból mellőzte ezt a bizonyítékot.

Megítélése szerint az eljárás alá vont ügyvéd, mint kirendelt ügygondnok akkor járt volna el lelkiismeretesen és kk. gondnokoltja érdekeinek megfelelően, ha panaszt nyújt be az eljárást megszüntető határozattal szemben. Mert bár a Be. a jogorvoslatot valóban csak lehetőségként és nem kötelezettséggként fogalmazza meg, azonban az ügyvédi hivatásrend – fentebb idézett – szabályai már kötelezettséggként határozzák meg „minden törvényes eszköz” igénybevételét az „ügyfele jogai és jogos érdekei érvényesítéséhez”. A kirendelt ügygondnoktól minimálisan elvárható magatartás lett volna a panasz benyújtása.

Továbbra is kérte a fegyelmi felelősség megállapítását és pénzbírság fegyelmi büntetés kiszabását indítványozta, valamint azt, hogy a Fegyelmi Tanács kötelezze az eljárás alá vont ügyvédet a fegyelmi eljárás költségeinek a megtérítésére.

A Fegyelmi Tanács döntése és jogi indoka:

A jelen ügy elbírálásának alapjául szolgáló magatartás (mulasztás) 2020. évben következett be, így az elkövetés és elbírálás időpontjában is Az ügyvédi tevékenységről szóló 2017. évi LXXVIII. törvény (Üttv.) volt hatályban.

A fegyelmi eljárásról szóló 20/2018. (XI.26.) MÜK szabályzat (FESZ) 1.4. pontja kimondja, hogy a fegyelmi felelősség elbírálására – jogszabály, vagy szabályzat eltérő rendelkezése hiányában – a fegyelmi vétség elkövetése idején hatályban lévő rendelkezéseket kell alkalmazni, kivéve, ha az elbíráláskor hatályban lévő rendelkezések alapján a magatartás már nem minősül fegyelmi vétségnek, vagy az enyhébben bírálandó el.

Az Üttv. 107. §-a kimondja, hogy fegyelmi vétséget követ el az ügyvédi tevékenységet gyakorló, szüneteltető vagy az ügyvédi tevékenység felfüggesztése alatt álló kamarai tag vagy nyilvántartásba vett természetes személy, ha

a) az ügyvédi tevékenység gyakorlása során az e tevékenység gyakorlásából eredő, jogszabályban, a Magyar Ügyvédi Kamara Alapszabályában és a területi kamara alapszabályában (a továbbiakban együtt: alapszabály), vagy etikai szabályzatban meghatározott kötelességét szándékosan vagy gondatlanságból megszegi.

Az Üttv. 127. § (1) bekezdése értelmében: Egyszerű megítélésű ügyben a Fegyelmi Tanács a határozatát tárgyalás tartása nélkül hozza meg.

A FESZ 22.1. pontja értelmében: A fegyelmi ügy tárgyalás tartása nélküli elbírálása indokolt, ha a fegyelmi vétség egyértelmű, a rendelkezésre álló adatokból további bizonyítás felvétele nélkül megállapítható a fegyelmi felelősség.

Az Üttv. 1. § (1) bekezdése rögzíti az ügyvédi hivatás lényegi elemét, miszerint az ügyvédi hivatás az ügyfél jogai és jogos érdekei érvényesítésére irányuló tevékenység.

Az Üttv. 1. § (3) bekezdése azt rögzíti, hogy az „ügyvédi tevékenység gyakorlójának az ügyvédi tevékenységet lelkiismeretesen, a legjobb tudása szerint, a jogszabályok megtartásával kell gyakorolni.”. Erre utal az ügyvédi eskü szövege is (7. § (3) bekezdés).

Az Üttv. 39. § (3) bekezdése az alábbiakat rögzíti:

„A jogi képviselet ellátása során az ügyvéd az ügyfél érdekeinek elsődlegessége alapján jár el.”

Az ügyvédi hivatás etikai szabályairól és elvárásairól szóló 6/2018. (III. 26.) MÜK szabályzat (a továbbiakban: ÜESZ) 2.1. pontja az alábbiakat tartalmazza:

„Az ügyvédi tevékenység gyakorlója köteles igénybe venni minden törvényes eszközt ügyfele jogai és jogos érdekei érvényesítéséhez, ennek keretében jogi képviselet ellátása esetén az ellenérdekű fél jogi képviselőjével, annak hozzájárulása esetén vagy jogi képviselő hiányában közvetlenül az ellenérdekű féllel, továbbá - jogellenes befolyásolásuk nélkül - a tanúval, a szakértővel és az eljárás más résztvevőivel értekezhet és információkat cserélhet.”

A 2.4. pont szabályai szerint az „ügyvédi tevékenység gyakorlója nem tanúsíthat olyan magatartást, mely ellentétes az ügyfél jogos érdekével.”.

Az ÜESZ 1. sz. melléklete tartalmazza Az Európai Ügyvédi Kamarák Tanácsának (CCBE) a határokon átnyúló jogi szolgáltatásokat szabályozó, az Európai Unió Ügyvédek Etikai Kódexét, mely ugyancsak rögzíti 2.7. pontjában azt, hogy „az ügyvéd köteles mindig az ügyfele érdekeit a legmesszebbmenőkig szem előtt tartva eljárni, és köteles ezen érdekeket a saját, illetve a jogász társai érdekei elé helyezni.

Jelen eljárásban a Fegyelmi Tanácsnak azt kellett elbírálnia, hogy az eljárás alá vont ügyvéd megsértette-e a fenti törvényi és etikai szabályokat és ezzel megvalósított-e az Üttv. 107. §-ában megfogalmazottakat kimerítő magatartást.

.-.-.

A fegyelmi biztos indítványa nem alapos.

A Fegyelmi Tanács által megállapított tényállás szerint az eljárás alá vont ügyvéddel szemben azt rótták fel a bejelentő és a fegyelmi biztos, hogy a nyomozó hatóság határozatával szemben nem terjesztett elő a törvényes határidőben jogorvoslatot (panaszt).

A Fegyelmi Tanács egyetértett az eljárás alá vont ügyvéd azon védekezésével, hogy az ügy iratait megismerve, áttekintve kialakult benne egy jogi álláspont, amely szerint a kiskorú szülei között elmérgesedett viszony miatt létrejött jogvitában (gyermekelhelyezés megváltoztatása iránti bírósági perben) kívánta a feljelentő fél (apa) a gyermeket eszközül felhasználni. A nyomozás során beszerzett iratok alapján az a meggyőződés alakult ki benne, hogy a feljelentésben foglaltak nem felelnek meg a valóságnak, a gyermek érdekeivel pedig teljes mértékben ellentétes lenne az eljárás további elhúzódása.

A Fegyelmi Tanács következetes álláspontja az, hogy az eljáró ügyvéd jogi meggyőződésének kialakításában teljeskörű szabadságot élvez, jogi álláspontja és meggyőződése, valamint annak megfelelő eljárása, ha az nem ütközik jogszabályba, nem képezheti fegyelmi vétség tárgyát, alapját.

A jelen esetben az eljárás alá vont ügyvéd a Be. által nyújtott lehetőséget az ügy teljes terjedelmét megismerve nem használta ki, mivel ügygondnokként az a jogi meggyőződése alakult ki, hogy a kiskorú gyermek érdekeit egy további eljárás elhúzódás nem szolgálja. Nem volt továbbá meggyőződve a kirendelt szakértői véleményben foglaltak hitelességéről sem, mint ahogy annak ellentmondásosságát valószínűleg a nyomozó hatóság is észlelte és ezért nem tette a bizonyítás részévé.

Az esetről videó felvétel készült, amelyet maga a feljelentő apa csatolt a feljelentéséhez, amelyen az általa sérelmezett minden mozzanat látszik, hallatszik, tehát egy igazságügyi szakvéleménynek csak akkor lett volna az ügyben perdöntő jelentősége, ha más egyéb bizonyíték nem állt volna rendelkezésre. Ezt az esetről készült felvételt a nyomozó hatóság kiértékelte és úgy ítélte meg, hogy nem bizonyítható, hogy az azon látható cselekmények szexuális mögöttes tartalommal, indítékkal történtek.

Egyébként maga a bejelentő rögzíti az ügyészséghez benyújtott panaszában, hogy az igazságügyi szakértői vélemény alapján az ügyészség védelembe vételi eljárást kezdeményezett a Gyámügyi Osztálynál a kiskorú érdekében, tehát a szakvéleményben foglaltak nem maradtak következmények nélkül. Maga a bejelentő azonban azt már nem hozta a Kamara tudomására, hogy mi lett ezen védelembe vételi eljárás eredménye, holott bizonyára tudomással bír róla.

A Fegyelmi Tanács megjegyzi, hogy a csatolt iratokból egyértelműen megállapítható, hogy a bejelentő és a kk. édesanyja között hosszú, évek óta húzódó jogi csatározások folynak, amelyek a személyeskedéstől sem mentesek.

A fenti meggyőződését erősíti a Fegyelmi Tanácsnak az a tény is, miszerint a bejelentő az általa sérelmezett mulasztást követően majdnem egy év elteltével tett csak bejelentést a Budapesti Ügyvédi Kamaránál az eljárás alá vont ügyvéddel szemben.

A Fegyelmi Tanács nem kíván teret adni annak, hogy a felek közötti nézeteltérések rendezésének az legyen a módja, hogy egymással, illetve a kiskorú gyermek érdekeit képviselő – amely adott esetben a bejelentő apa érdekeivel ellentétes – ügygondnokkal szemben alaptalan bejelentéseket tesznek az Ügyvédi Kamaránál.

Az ügygondnok kirendelésének a Be. 73. § (1) bekezdés b) pontja alapján éppen az az indoka, hogy a sértett kiskorúnak nincs olyan törvényes képviselője, akire nem állapítható meg kizárási ok. A jelen esetben a kiskorú érdekeinek védelme érdekében eljáró ügygondnok álláspontja mindig sérteni fogja egyik vagy másik törvényes képviselő (szülő) érdekeit.

A Fegyelmi Tanács által megállapított tényállás szerint az eljárás alá vont ügyvéd nem követett el fegyelmi vétséget, ezért az eljárást az Üttv. 131. § (3) bekezdés b.) pontja alapján megszüntette.

A fentieket figyelembe véve az eljárás alá vont ügyvéd ügyvédi tevékenységének gyakorlása során sem jogszabályban, sem pedig az etikai szabályzatban meghatározott köteletségét nem szegte meg, ezért a rendelkező részben foglaltak szerint határozott a Fegyelmi Tanács.

Tekintettel arra, hogy a Fegyelmi Tanács az ügyvéd felelősségét nem állapította meg, az eljárásban felmerült költségeket a Budapesti Ügyvédi Kamara viseli. Az eljárás alá vont ügyvédnek költségigénye nem volt.

A Fegyelmi Tanács határozata 2022. augusztus 30. napján jogerős.

(Budapesti Regionális Fegyelmi Bizottság – 2022. F. 159.)